

بررسی تأثیر سطوح مختلف عصاره مریم گلی (*Salvia officinalis* L.) بر برخی پارامترهای بیوشیمیایی خون در موشهای

صحرائی

سودابه عربی^{۱*}، دکتر جواد آرشامی^۲، دکتر علیرضا حق پرست^۳، دکتر علیرضا وکیلی^۲،

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام، دانشگاه فردوسی مشهد

۲- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

۳- عضو هیئت علمی گروه ایمنولوژی دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد

soudabeharabi@yahoo.com

چکیده

مریم گلی (*Salvia Officinalis* L.) مهمترین گیاه دارویی تیره نعنائیان (Labiatae) است که تاریخچه بسیار گسترده ای داشته است. هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر عصاره مریم گلی بر پارامترهای بیوشیمیایی خون در موش صحرائی بود. در این مطالعه از چهار گروه موش نر نژاد ویستار (۶ موش در هر گروه) برای آزمایش استفاده شد. گروه یک (گروه کنترل) نرمال سالیین و سه گروه دیگر سه دوز متفاوت ۷۵ mg/kg (گروه دوم)، ۱۵۰ mg/kg (گروه سوم) و ۳۰۰ mg/kg (گروه چهارم) عصاره الکلی مریم گلی را هر ۲۴ ساعت به مدت ۱۴ روز از طریق تزریق داخل صفاقی دریافت نمودند. در پایان دوره بانجام خون گیری از قلب موشها سطوح سرمی آلبومین، کلاسترول، کراتینین، پروتئین تام، تری گلیسیرید، آلانین آمینوترانس فراز (ALT) و آسپارات آمینوترانس فراز (AST) با کیت های بیوشیمیایی اندازه گیری شد. داده های بدست آمده با نرم افزار SAS و آزمون توکی، در سطح (p<۰/۰۵) ارزیابی شدند. نتایج آنالیز آماری داده ها نشان داد که تغییر معنی داری بین گروهها در مقادیر ALT و AST مشاهده نشد ولی افزایش معنی داری در میزان آلبومین و کراتینین سرم در هر سه تیمار مشاهده گردید (p<۰/۰۵). باتوجه به نتایج این تحقیق افزایش سنتز آلبومین را می توان به عنوان یک نشانه در بهبود فعالیت سلول های کبدی پیشنهاد نمود.

کلید واژه ها: پارامترهای خون - مریم گلی - موش آزمایشگاهی

۱-مقدمه

یشرفت علم از یک سو و مسائل اقتصادی از سوی دیگر باعث کاهش مصرف گیاهان دارویی شده است و داروهای صنعتی در بسیاری از موارد جایگزین داروهای گیاهی شده اند (۱). ایران به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و شرایط اقلیمی، دارای پوشش گیاهی متنوع و از نظر طب سنتی و گیاه درمانی غنی می باشد. مریم گلی گیاهی است علفی، چندساله، متعلق به خانواده نعنائیان که ۷۰۰ گونه از این گیاه در سراسر دنیا شناسایی شده است که ۵۸ گونه آن در ایران یافت شده است (۸). این گیاه دارای ۱/۵ تا ۲ اسانس که اجزای اصلی آن عبارتند از: ساپونین، پیکروسالوین، سینئول، بورنئول، فلاونوئیدهای اپی ژنین، اسکوتلارترین ۶ و ۷ دی متیل اتر، اسکوتلارترین ۶ و ۷- تری متیل اتر، لوتولین ۳- متیل اتر، ۶ و ۷ و ۳ و ۴ تترامیتیل اترهای هیدروگزیلوتولین، مقادیر فراوانی توکوفرول، اسیدرزمارینک و اسیدآسکوربیک و تانن می باشد (۱۰). اسید رزمارینک، ترکیب فنلی است که دارای فعالیت های بیولوژیکی از جمله خاصیت ضدتوموری، آنتی اکسیدانی، ضدالتهابی، تقویت حافظه می باشد (۱۱). اسانس مریم گلی ایرانی حاوی باتوجه به مطالعات اندکی که درمورد استفاده از گیاهان دارویی در فراسنجه های بیوشیمیایی خون در حیوانات تک